

CONSILIUL LEGISLATIV

Biroul permanent al Senatului

Bp. 1 / 3.01.2024.

AVIZ

referitor la proiectul de LEGE pentru modificarea și completarea Legii nr. 132/2017 privind asigurarea obligatorie de răspundere civilă auto pentru prejudicii produse terților prin accidente de vehicule și tramvaie

Analizând proiectul de LEGE pentru modificarea și completarea Legii nr. 132/2017 privind asigurarea obligatorie de răspundere civilă auto pentru prejudicii produse terților prin accidente de vehicule și tramvaie, transmis de Secretariatul General al Guvernului cu adresa nr. 436 din 22.12.2023 și înregistrat la Consiliul Legislativ cu nr. D1331/27.12.2023,

CONSILIUL LEGISLATIV

În temeiul art. 2 alin. (1) lit. a) din Legea nr. 73/1993, republicată, cu completările ulterioare, și al art. 33 alin. (3) din Regulamentul de organizare și funcționare a Consiliului Legislativ, cu modificările ulterioare,

Avizează favorabil proiectul de lege, cu următoarele observații și propuneri:

1. Proiectul de lege are ca obiect modificarea și completarea Legii nr. 132/2017 privind asigurarea obligatorie de răspundere civilă auto pentru prejudicii produse terților prin accidente de vehicule și tramvaie, cu modificările și completările ulterioare, în vederea transpunerii în legislația națională a dispozițiilor Directivei (UE) 2021/2118 a Parlamentului European și a Consiliului din 24 noiembrie 2021 de modificare a Directivei 2009/103/CE privind asigurarea de răspundere civilă auto și controlul obligației de asigurare a acestei răspunderi.

Potrivit **Expunerii de motive**, statele membre au „obligăția de a transpune în legislația națională prevederile acestui act normativ până la data de 23 decembrie 2023”.

2. Prin obiectul de reglementare, proiectul de lege face parte din categoria **legilor ordinare**, iar în aplicarea prevederilor art. 75 alin. (1) din Constituția României, republicată, prima Cameră sesizată este Senatul.

3. Precizăm că, prin avizul pe care îl emite, Consiliul Legislativ nu se pronunță asupra oportunității soluțiilor legislative preconizate.

4. Din punct de vedere al **dreptului european**, demersul normativ intră sub incidența reglementărilor europene subsumate **Politicii Uniunii Europene în domeniul Dreptului de stabilire și libertatea de a presta servicii**, în segmentul legislativ rezervat **Activității de servicii**, în sectorul **Asigurări**.

Menționăm că în contextul legislației europene, actul de bază în materie este *Directiva 2009/103/CE a Parlamentului European și a Consiliului din 16 septembrie 2009 privind asigurarea de răspundere civilă auto și controlul obligației de asigurare a acestei răspunderi (Versiune codificată)*, care a fost transpusă integral la nivelul legislației naționale prin Legea nr. 132/2017, cu modificările și completările ulterioare.

Semnalăm că, ulterior, prin adoptarea Directivei (UE) 2021/2118, sunt operate o serie de modificări și completări ale actului european menționat *supra*, prin extinderea noțiunii de „vehicul”, precum și prin instituirea unor noi obligații ale statelor membre în privința efectuării controlului privind asigurarea, a stabilirii unui quantum minim al asigurării obligatorii și a instituirii de noi reguli privind despăgubirea în cazul prejudiciilor provocate de un vehicul neidentificat sau de un vehicul pentru care nu a fost îndeplinită obligația de asigurare.

5. Referitor la **Expunerea de motive**, precizăm că, pentru respectarea dispozițiilor art. 32 alin. (1) din Legea nr. 24/2000 privind normele de tehnică legislativă pentru elaborarea actelor normative, republicată, cu modificările și completările ulterioare, „*Documentele de motivare se redactează într-un stil explicativ, clar, folosindu-se terminologia proiectului de act normativ pe care îl prezintă*”.

Prin urmare, se impune revederea și reformularea **Expunerii de motive**, astfel încât să se elimine referirile la „*propunerea legislativă*”, întrucât proiectul de act normativ transmis spre avizare este un **proiect de lege**, precum și formulările lipsite de claritate, precum „*Proiectul de lege are în vedere transpunerea prevederilor Directivei 2021/2118/CE cu excepția art. 1 pct. 8 și 18 ale și ale hotărârilor Curții Europene de Justiție, acte normative de minimă armonizare a legislației statelor membre*”.

Totodată, pentru respectarea prevederilor art. 7 din Legea nr. 52/2003 privind transparența decizională în administrația publică, republicată, cu modificările ulterioare, semnalăm că este necesară completarea instrumentului de prezentare și motivare cu data la care proiectul de lege a fost publicat pe site-ul instituțiilor inițiatoare.

6. Propunem eliminarea termenului „*Proiect*”, plasat după **titlu**, ca inadecvat.

7. La **art. I partea dispozitivă a pct. 2**, pentru rigoarea redactării, termenul „punctul” din expresia „punctul 27¹” va fi redat în forma abreviată, respectiv „**pct.**”

La textul preconizat pentru **art. 2 pct. 27¹**, semnalăm că sintagma „*orice utilizare a unui vehicul care este conformă cu funcția vehiculului de mijloc de transport la momentul accidentului*” nu este suficient de clară, fiind necesară revederea și reformularea acestuia.

8. La **art. I pct. 3**, referitor la norma propusă pentru **art. 3**, propunem ca, pentru o redactare riguroasă, sintagma „*unui vehicul care are locul de staționare obișnuit în România*” să fie înlocuită cu expresia „*unui vehicul care staționează în mod obișnuit în România*”.

9. La **art. I pct. 4**, cu privire la textul prevăzut pentru **alin. (1) al art. 4**, precizăm că expresia „*atunci când organizatorul evenimentului sportiv sau o altă parte a încheiat o asigurare facultativă*” nu este suficient de precisă, fapt care contravine exigențelor de tehnică legislativă. În concluzie, recomandăm revederea și reformularea acesteia, avându-se, de asemenea, în vedere și necesitatea corelării cu normele propuse pentru **alin. (3) și (4)**, în ceea ce privește persoana care răspunde în cazul producerii unor prejudicii cauzate de vehiculele exceptate de la obligativitatea încheierii unui contract RCA .

Totodată, semnalăm că sintagma „*instrument de garantare alternativ*” nu este definită în cuprinsul actului normativ de bază, acest fapt fiind de natură să genereze aplicarea neunitară a normei. În

concluzie, recomandăm să se analizeze oportunitatea includerii unei definiții în cuprinsul art. 2 din actul normativ de bază.

La **alin. (5)**, menționăm că expresia „*Fără a aduce atingere prevederilor art. 2 pct. 27*”, nu este specifică stilului normativ, fiind necesar ca aceasta să fie înlocuită cu sintagma „**Prin excepție de la prevederile art. 2 pct. 27**”.

10. Ca observație generală, având în vedere că la **pct. 5 - 7** se preconizează intervenții asupra a două din cele nouă alineate ale **art. 6**, precum și completarea acestuia cu cinci noi alineate, respectiv abrogarea a două alineate, în acord cu normele de tehnică legislativă, propunem comasarea acestor puncte într-unul singur, care să vizeze modificarea în întregime a **art. 6**.

Astfel, partea dispozitivă a **pct. 5** va avea următoarea redactare:

„**5. Articolul 6 se modifică și va avea următorul cuprins:**”.

Art. 6”.

(*se va reda textul propus pentru acest articol, inclusiv acele alineate care nu suferă modificări*).

Ca urmare, **pct. 6 - 17** vor fi renumerotate în mod corespunzător. Totodată, se vor revedea trimiterile subsecvente la elementele din cadrul acestui articol.

11. La art. I, la actualul **pct. 5**, la textul preconizat pentru **art. 6 alin. (5)**, precizăm că în actuala formulare acesta prevede că modificarea limitelor despăgubirilor, stabilite la **alin. (4)** al **aceluiași articol**, se poate efectua prin „*reglementări proprii*” ale ASF.

Precizăm că, potrivit normelor de tehnică legislativă, **nu este permisă modificarea prevederilor unui act normativ cu putere de lege prin reglementări de ordin inferior**, precum regulamentele și normele emise de către ASF.

În concluzie, se impune revederea normei și corectarea deficienței semnalate.

12. La partea dispozitivă a actualului pct. 8, pentru rigoarea redactării, expresia „*următorul conținut*”, va fi înlocuită cu sintagma „**următorul cuprins**”.

Observația este valabilă în mod corespunzător pentru toate situațiile similare din proiect.

Totodată, la textul propus pentru **art. 11 alin. (3)**, pentru rațiuni de redactare, sugerăm ca sintagma „*Indiferent de locul în care s-a produs accidentul, pe drumuri publice, pe drumuri care nu sunt*”

deschise circulației publice, în incinte și în orice alte locuri” să fie redactată, astfel: „Indiferent de locul în care s-a produs accidentul, **respectiv:** pe drumuri publice, pe drumuri care nu sunt deschise circulației publice, în incinte și în orice alte locuri”.

13. La **art. I**, la actualul **pct. 9**, la textul preconizat pentru **art. 18 alin. (10) teza a doua**, semnalăm că, potrivit formulării propuse, termenul de la care BAAR sau asigurătorul RCA utilizează certificatul privind istoricul daunelor este incert. Se impune, așadar, revederea și reformularea normei.

14. La **art. I**, la **partea dispozitivă** a actualului **pct. 10**, pentru rigoarea redactării, sintagma „*alineatele (10¹) și (10²)*” va fi redactată, astfel: „**alin. (10¹) și (10²)**”.

Această observație este valabilă în mod corespunzător pentru toate situațiile similare din proiect.

15. La **art. I**, la textul preconizat pentru **art. 33 alin. (1) lit. c)**, cu privire la sintagma „*în condițiile prezentei legi*”, precizăm că, pentru respectarea uzanțelor normative, aceasta trebuie înlocuită cu menționarea expresă a prevederilor vizate din cuprinsul actului normativ de bază.

16. La **art. I**, la actualul **pct. 15**, referitor la norma propusă pentru **art. 37 alin. (1) lit. d)**, întrucât prin dispozițiile **art. 18 alin. (11) și (12)** nu se instituie, în sarcina asigurătorilor RCA, anumite obligații a căror nerespectare să poată constitui contravenție, expresia „*art. 18 alin. (1) și (6) - (12)*” trebuie redată sub forma: „**art. 18 alin. (1) și (6) - (10²)**”.

17. La **art. I**, la actualul **pct. 17**, la textul preconizat pentru **art. 37 alin. (9)**, pentru rigoare normativă, expresia „*Constatarea și aplicarea acestora se fac de către*” va fi înlocuită cu sintagma „**Constatarea contravențiilor și aplicarea sancțiunilor se fac de către**”.

În plus, semnalăm că stabilirea agenților constatatatori ai contravenției prin referirea generică la „*personalul polițier*” nu îndeplinește cerințele de claritate, previzibilitate și accesibilitate specifice normelor juridice, astfel încât trebuie reanalizată și reformulată în mod corespunzător.

18. La **art. II**, întrucât având în vedere propunerea de comasare a **pct. 5-7** din cadrul **art. I**, este necesară revederea și reformularea trimiterilor la actualele „*pct. 15-17*” din cadrul acestui articol.

Ca urmare, **art. II** va fi reformulat, după cum urmează:

„Art. II.- Prevederile art. I pct. 13-15 intră în vigoare la 30 de zile de la data publicării prezentei legi în Monitorul Oficial al României, Partea I”.

19. Semnalăm că, potrivit dispozițiilor art. 45 alin. (1) din Legea nr. 24/2000, republicată, cu modificările și completările ulterioare, *„În situația actelor normative care transpun direct norme comunitare în dreptul intern, după partea dispozitivă a acestora se face o mențiune care să cuprindă elementele de identificare a actului comunitar care a fost preluat (...)”*.

Menționăm că, prin prezentul proiect, inițiatorii au transpus dispozițiile Directivei (UE) 2021/2118, cu excepția art. 1, pct. 8 și 18, prevederi preconizate a fi transpuse ulterior, printr-un demers normativ distinct.

Așadar, propunem, introducerea în cuprinsul proiectului a unui nou articol, **art. III**, cu următorul cuprins:

„Art. III. - Prezenta lege transpune prevederile Directivei (UE) 2021/2118 a Parlamentului European și a Consiliului din 24 noiembrie 2021 de modificare a Directivei 2009/103/CE privind asigurarea de răspundere civilă auto și controlul obligației de asigurare a acestei răspunderi, publicată în Jurnalul Oficial al Uniunii Europene, Seria L, nr. 430 din 02.12.2021, cu excepția art. 1 pct. 8 și 18”.

Florin IORDACHE

București
Nr. 1240/27.12.2023